

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Magyar Telekom Nyrt, (Budapest) a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest), alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 11.K.30.425/2007. szám alatt megindult, és a Fővárosi Ítéltábla 2008. január 30. napján kelt 2.Kf.27.30/12007/6. számú jogerős ítéletével befejezett perében a fenti számú jogerős ítélet ellen a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.309/2007/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes széleskörű marketing-kommunikációval népszerűsítette mobil-internet szolgáltatását; részben akciós értékesítéssel összekötve a NET 50 előfizetési díjsomagot és a Domino NET 50 csomagot, valamint NET kártyáját, ezen reklámok vizsgálatára az alperes versenyfelügyeleti eljárást indított.

A vizsgálat eredményeként a 2006. október 24. napján kelt Vj-68-2006/35. számú határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény /a továbbiakban: Tpv./ 8. § /2/ bekezdés a/ és c/ pontjait, mert 2005. október 1. és 23. napja között a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított - a NET 50 és Domino NET 50 népszerűsítésekor, a televízióban az on-line bannereken, az óriásplakátokon, a NET kártya tv-reklámjaiban, valamint az 1430-as ügyfélszolgálati tájékoztatóban - árúja felhasználásáról; ezért a felperest 10 millió Ft bírság megfizetésére kötelezte, valamint eltiltotta az ügyfélszolgálati tájékoztatóban tanúsított, a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás folytatásától.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatását és verseny-felügyeleti eljárás megszüntetését kérte jogsértő magatartás hiányában, másodlagosan a versenyhatóság döntésének hatályon kívül helyezését, míg harmadlagosan a bírság elengedését, vagy annak mérséklését.

Arra hivatkozott, hogy az alperes tévesen értelmezte a reklámokban használt kifejezések jelentését, nem adott választ arra a kérdésre, hogy az egyes kommunikációs eszközök jellegét tekintve milyen elvárásoknak kell megfelelnie a reklámoknak. Ennek következtében az alperes ellentmondó következtetéseket vont le, ellentétesen az eddigi gyakorlatával, ami sérti a jogbiztonság és kiszámíthatóság elvét, valamint az ügy érdemére kihatóan a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit.

A felperes véleménye szerint az alperes a tényállás tisztázása során az ügy megítélésénél - a megtévesztésre való alkalmasságot, a piaci hatást, az azonos tényállás mellett alkalmazott kategóriákat, illetve a kifejezések értelmezését, a fogyasztói panaszok számát, valamint a bírság kiszabásánál értékelt körülményeket nem tárta fel, aminek következtében határozatának indokolása hiányos.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az óriásplakátokon és a televízióban sugárzott, a bannereken elhelyezett reklámok alkalmazásakor a felperes megsértette a Tpvt. 8. (2) bekezdés a/ és c/ pontjában foglalt rendelkezéseket.

A felperes nem figyelemfelhívó reklámot tett közzé, így a tájékoztatásnak már tartalmaznia kellett volna az áru vételére, a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó - a fogyasztói döntés befolyásolására alkalmas - lényeges feltételeket.

A felperes az akcióban való részvétel tényleges feltételeiről nem adott tájékoztatást, a reklámok megjelenítését és szövegezését tekintve nem megfelelően közölt valamennyi meghatározó feltételt (megszorítás, időbeli korlát). Az ügyfélszolgálati számon elérhető tájékoztatóval kapcsolatosan rámutatott arra az elsőfokú bíróság, hogy az ott használt kifejezésnél követelmény a Tpvt. 9. §-ából következően, hogy további magyarázat (az adott esetben az ügyfélszolgálatnak, fogyasztóknak kiküldött tájékoztató) nélkül is azt úgy lehessen értelmezni, hogy - a tájékoztató - képes legyen elhárítani a más reklámeszköz folytán kialakult döntési folyamat következményét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a verseny-felügyeleti eljárást a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően folytatta le, valamennyi - az ügy eldöntése szempontjából relevanciával bíró - tény és körülményt feltárt, részletesen elemezte a jogsértés mibenlétét és megvalósulását, valamint mérlegelte a bírság kiszabásánál figyelembe vett körülményeket.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelynek elbírálása során a Fővárosi Ítéletábra - mint másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság ítéletét, lényegében helyes indokai folytán, helybenhagyta. Jogerős ítéletének indokolásában rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ában

írtaknak megfelelően járt el. A fellebbezésben foglaltakra utalással kiemelte, hogy a Tpv. 8. §-ának /2/ bekezdés a/, c/ pontjaiban foglalt rendelkezések azt a kötelezettséget róják a felperesre, hogy valamely árujának, valamely szolgáltatásának ismertetése során pontos, egyértelmű tájékoztatást adva, hasson közre a fogyasztói szándék kialakításában. Kifejtette a másodfokú bíróság, hogy a reklámozás jellegének megválasztásakor, valamint a népszerűsíteni kívánt termékre, szolgáltatásra vonatkozó információk közzétételekor meghatározó jelentőséggel bír a megjelenítés formája, a használt szlogen, a szövegbeli és képi tartalom, ezek elhelyezése, a használt betűnagyság és a tájékoztatás terjedelme. Ezen elemek alkalmazásakor a reklámoknak a Tpv. III. fejezete szerinti rendelkezéseknek meg kell felelniük, mivel a versenyhatóság - mint ahogy azt a perbeli esetben is tette - a megtévesztésre alkalmasság szempontjából a közzétett információ fogyasztókra gyakorolt összehatását vizsgálja.

Utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a konkrét megjelenést minden ügyben egyedileg kell értékelni.

Kiemelte, a figyelemfelhívó reklám jellegzetessége az, hogy a fogyasztók figyelmét valamely szolgáltatás igénybevehetőségére hívja fel, így nem tartalmazza a végső döntéshez szükséges valamennyi információt.

A másodfokú bíróság egyetértett az alperessel és az elsőfokú bírósággal abban, hogy a vizsgálat alá vont és jogsértőnek értékelt felperesi tájékoztatások nem minősülhetnek figyelem felhívó reklámoknak; ezek tényleges üzenettartalma ugyanis meghaladta a leegyszerűsített, rövidített tartalmú és terjedelmű közlés, tájékoztatás azon mértékét, ami a figyelemfelhívó reklám sajátja.

Rámutatott arra is a másodfokú bíróság, hogy nem mentesíti a felperest a telefonos ügyfélszolgálati számon közzétett tájékoztatás jogsértő jellege alól azon körülmény, hogy amennyiben a fogyasztó a rendelkezésre álló, és biztosított valamennyi tájékoztatási Lehetőséget igénybe veszi (további telefonos almenük használatával, vagy az ügyfélszolgálati irodát személyesen keresi fel), akkor kiegészítő információk által, teljes képet kaphat a szolgáltatás tényleges mibenlétéről.

A másodfokú bíróság a felperes részéről megnyilvánult reklámozási magatartást értékelve megállapította, hogy a versenyhatóság a jogsértő tájékoztatások fogyasztókat érintő üzenetének hatásait a Tpv. 9. §-a szerinti értelmezésnek megfelelően bírálta el, és e körben helytálló következtetéseket vont le.

A bíróság mértékének megállapításával kapcsolatosan a másodfokú bíróság a Pp. 339/B. §-ában foglaltakra hivatkozott. Megállapította, hogy az alperes döntésének 27. pontjában rögzítette, hogy a bíróság kiszabásánál a Tpv. 78. §-ában foglaltaknak megfelelően mi volt a kiindulási alap, és mely körülményeket vett számba és értékelt.

A felsorolt és mérlegelt tényezők együttesen alkalmasak a jogsértő magatartás piaci hatásainak feltárására, amellyel szemben minden alapot nélkülöz az a felperesi hivatkozás, hogy a piaci hatás fokmérője a fogyasztói visszajelzések és panaszok száma.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint az alperes a jogkövetkezmény alkalmazása során nem követett el mulasztást, a kiszabott bírság összege - a felperesnek a gazdasági életben betöltött helyzetére figyelemmel - nem eltúlzott, az a jogsértéssel arányban álló.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és új határozat hozatalát, másodlagosan - a hatályon kívül helyezés mellett - az ügyben eljáró első-, vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti - a Tpv. 9. §-án túl - a Ket. 3. § /1/ bekezdés b/ pontját és 50. /1/ bekezdését, ugyanis nem egységes az alperes joggyakorlata az egyes kifejezések, pl. „most”, „akár”, „átlagos” szavaknak az értelmezése folytán; így a tényállás megállapítása megalapozatlan, a megalapozatlan tényállásból pedig az alperes téves következtetéseket vont le.

Kifogásolta a felperes, hogy a jogerős ítélet sérti a Tpv. 8. § /1/ bekezdését, 78. § /3/ bekezdését és a Ket. 1. §-át; ugyanis az adott ügyben mindössze egy - egyébként jogosnak nem minősült - fogyasztói panasz érkezett, piaci hatás nem értelmezhető; az alperes ennek ellenére jogsértést állapított meg, és bírságot szabott ki.

Kifogásolta a felperes, hogy az alperes határozata ellentétes a korábbi gyakorlatával; különösen abban a vonatkozásban, hogy mely anyagokat tekinti a kommunikációs és reklámkampány részének, illetve, hogy az egyes kommunikációs eszközöknek mi a funkciója, azokon milyen részletességű tájékoztatás minősül - az alperesi hatóság szerint - jogsértőnek. Ezért az alperes határozata és a jogerős ítélet súlyosan sérti a Ket. 2. §-át, valamint az Alkotmány 50. § /1/ bekezdését, mely szerint a Magyar Köztársaság bíróságai védik és biztosítják az alkotmányos rendet .

Ezen jogsérelem kapcsán az Alkotmánybíróság 2/2000. /II. 25./ AB határozatában foglaltakra hivatkozott, a vonatkozásban, hogy a közigazgatási jogalkalmazás során hozott határozatok tekintetében az eljárás jogintézmény-rendszerének a jogállamiságból fakadó mindkét követelményt - a közigazgatási határozatok törvényességét és a jogbiztonság követelményének érvényesülését – egyaránt biztosítani kell.

Előadta a felperes felülvizsgálati kérelmében; hogy időközben hatályba -lépett a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29: EK Irányelv (UCP Irányelv). Az Irányelv 19. cikke szerint a tagállamok 2007. december 12-től alkalmazzák ezeket az intézkedéseket.

Mínt hogy az Európai Irányelv nemzeti jogba való átültetésére adott határidő letelt, az európai uniós szabályok értelmében az Irányelv - tekintve, hogy konkrét szabályokat tartalmaz – 2007. december 12-től, azaz a Fővárosi Ítéltábla ítéletének meghozatalakor, már közvetlen hatállyal bírt.

A felperes kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a perben eljáró bíróságok megfelelő alaposággal feltárták az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vontak le.

A Pp. 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben, és milyen okból kívánja.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapvetően és tartalmilag megegyezik a perben eddig előadott álláspontjával - keresetlevél, fellebbezés -, konkrétan a jogerős ítéletre vonatkozó újabb jogszabálysértéseket a felülvizsgálati kérelem nem jelöl meg.

Ezzel összefüggésben megjegyzi azt is a Legfelsőbb Bíróság, hogy a másodfokú bíróság a jogerős ítélet hozatala során nem alkalmazta, így meg sem sérthette a Ket. rendelkezéseit.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett a másodfokú bíróság jogerős ítéletében kifejtett azon álláspontjával, hogy az alperes sem a Tptv. 9. §-ában, sem a 78. § 13/ bekezdésében, továbbá a 8. § /1/ bekezdésében foglalt rendelkezéseket nem sértette meg.

Osztotta a Legfelsőbb Bíróság azon álláspontot is, hogy a felperes vizsgált reklámozása nem minősülhetett figyelemfelhívó reklámnak.

A Tptv. alkalmazási körében hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság azt, hogy nem volt értékelhető az a felperesi érvelés, mely szerint a reklámokban használt szavakat és kifejezéseket a szöveggörnyezetükből kiemelve önmagukban és kiragadottan értelmezte, általa kedvezőbb jelentést tartalmat kapcsolva azokhoz.

Helytállóan állapította meg az alperes és az eljáró bíróságok, hogy a felperesi tájékoztatás megjelenítése és szövegezése az akcióban való részvétel feltételeiről nem volt teljes körű és pontos, amely azt eredményezte, hogy a fogyasztók megtévesztésre alkalmas információt kaptak.

A fogyasztói panasz hiánya sem mentesítheti a felperest a jogsértés következményei alól, ugyanis a versenyjogi sérelem a jogsértő tájékoztatás közreadásával megvalósul, és megállapításának, valamint szankcionálásának nem feltétele tényleges fogyasztói panaszok érkezése.

Megjegyzzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes sem a szavak értelmezésére, sem az alperes eltérő gyakorlatára vonatkozó megfelelő - és a perben értékelhető bizonyítással nem élt.

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy nem lehet egységes szabályokat alkotni, hiszen minden reklám eltérő módon jeleníti meg a benne foglalt szöveget, mint képileg, mint térbelileg. Ebből következik az is, hogy nem jogbiztonsági kérdésről van szó, hiszen a magatartások nem összehasonlíthatóak; vagyis a különböző reklámok esetleges különböző értékelésekor nem sérült a jogbiztonság.

A felülvizsgálati kérelem egyetlen - az eddigi felperesi állásponthez képest - új elemére, a 2005/29. EK Irányelvre való hivatkozás kapcsán a Legfelsőbb Bíróság rámutat a következőkre.

Az Európai Bíróság esetjoga szerint az Irányelv közvetlen hatályának kérdése - tehát hogy a tagállamok jogalanyai a tagállami bíróság előtt az Irányelvre alapítsanak jogot, kérjék annak kikényszerítését - csak akkor merül fel, ha az implementálást a tagállam elmulasztotta, vagy hibásan teljesítette. Ilyen esetekben az Európai Bíróság a kellően pontos, egyértelmű jogokat keletkeztetni hivatott, irányelvi rendelkezések közvetlen hatályát vertikális viszonylatban (magánszemély - tagállam viszonyában) elismeri. Ugyanakkor az Európai Bíróság konkrét ügyben (Ratti-ügy) megállapította, hogy az Irányelv eleve nem lehet közvetlenül hatályos addig, amíg a kitzűött, átvételi, implementációs határidő nem járt le.

Nem követett el tehát az alperes jogszabálysértést akkor, amikor nem egy olyan irányelv rendelkezéseire alapította határozatát, amely még nem került implementálásra.

A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül. Ezen okból sem volt alkalmazható a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Irányelv.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett azon alperesi állásponttal, hogy a reklám ne egyoldalúan, hanem valamennyi - a fogyasztót befolyásoló - körülményről tájékoztasson. Az alperesi eljárás során vizsgált perbeli felperesi reklámtevékenység azonban ezen kritériumnak nem felelt meg.

Mínderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság a felperest a Pp. 270. /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A felperes a tárgyi illeték-feljegyzési jog ellenére felülvizsgálati kérelmében 600.000 Ft illetéket lerótt.

A felülvizsgálati eljárás illetéke 36.000 Ft, amelynek viselésére a felperes - a fenti jogszabályi rendelkezésből következően - köteles, a feleslegesen lerótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes visszaigényelheti.

Budapest, 2009. március 25.